

POLITICA ANTI-PLAGIAT

Plagiatul este o metodă de însușire (fără a avea permisiunea autorului și fără a indica sursele originale) a unor idei, texte, pasaje sau chiar **copiere integrală, parțială, amestecată, deghizată** (folosind sinonime și formulări analoge conținutului acesteia) a unor „opere literare, artistice sau științifice, însușite (integral sau parțial) de la altcineva și prezentate drept creație personală” [1].

Foarte des, se întâlnește **auto-plagiarea**, când autorul preia integral sau parțial idei, alineate, anumite fraze **din lucrările proprii scrise anterior**, deja publicate, **fără a lua între ghilimele textul** respectiv și a preciza sursa în bibliografie.

Alteori, sursele citate sunt deformate intenționat. De exemplu, **citarea mascată** – autorul citează corect, pentru prima dată, sursa între ghilimele și o indică în Bibliografie, dar apoi mai preia și alte idei, fragmente de text, fără a mai pune ghilimele, camuflând faptul copierii altor pasaje din sursa respectivă.

Din aceeași categorie, fac parte **menționarea incompletă și menționarea incorectă** a surselor, proceduri utilizate pentru a face imposibilă (după cum cred unii autori) verificarea și identificarea originalului din care s-a copiat.

Atât tipurile de plagiere mai sus-enumerate, cât și altele mai puțin întâlnite, inclusiv copierile de pe internet, sunt condamnabile.

În Legea privind drepturile de autor și drepturile conexe, nr. 139 din 02.07.2010 și modificată prin LP 2012 din 29.07.2016 [2], din care vom menționa doar câteva articole, se spune că:

Articolul 1. Cadrul juridic

(1) Dreptul de autor și drepturile conexe, protecția acestor drepturi și răspunderea pentru încălcarea lor, se reglementează de Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prezenta lege, de alte acte normative.

Iar în **Articolul 6. „Domeniul de acțiune a dreptului de autor”**, se specifică că:

(1) Dreptul de autor se extinde asupra:

- a) operelor, indiferent de locul primei lor publicări, al căror titular al dreptului de autor este o persoană fizică sau juridică din Republica Moldova;
- b) operelor publicate pentru prima dată în Republica Moldova, indiferent de domiciliul sau de sediul titularului dreptului de autor asupra respectivelor opere;
- c) altor opere, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 7. Opere protejate de dreptul de autor:

(1) Dreptul de autor se extinde asupra operelor literare, artistice și științifice exprimate în următoarele forme:

- a) scrisă (manuscris, text dactilografiat etc.);
- b) orală (interpretare publică);
- c) imprimare audio sau video (mecanică, magnetică, digitală, optică etc.);
- d) de imagine (desen, schiță, pictură, plan, fotocadru etc.);
- e) tridimensională (model, machetă, construcție etc.);
- f) în alte forme.

(2) Fără a prejudica drepturile autorului operei originale, de asemenea, se protejează prin dreptul de autor operele derivate și integrante (traducerile, adaptările, adnotările, prelucrările, precum și enciclopediile, antologiile, culegerile, bazele de date etc.).

Există și creații care nu constituie obiecte ale dreptului de autor:

Articolul 8. Protecția dreptului de autor nu se extinde asupra:

- a) actelor normative, altor acte cu caracter administrativ, politic sau juridic (legi, hotărâri judecătorești etc.) și nici asupra traducerilor oficiale ale acestora;
- b) simbolurilor și semnelor statului (drapelurilor, stemelor, ordinelor, semnelor monetare etc.);
- c) expresiilor folclorice;
- d) noutăților zilei și a diverselor fapte ce reprezintă o simplă informație.

În concluzie, din punct de vedere juridic, plagiatul este considerat o fraudă din domeniul proprietății intelectuale.

Orice pasaj reprodus dintr-o altă operă, trebuie să conțină ghilimele, pentru a distinge „reproducerea exactă” de „parafrazare”, practică incorectă, cât timp nu se indică sursa frazei parafrazate.

Pentru a evita plagiatul, potențialilor autori ai revistei Economica, li se recomandă:

1. Să utilizeze unul dintre sistemele de citare, acceptate pe scară largă, cum ar fi stilul APA (<http://www.apastyle.org>), stilul Harvard (http://www.swinburne.edu.au/lib/researchhelp/harvard_style.html) sau <http://www.sistemantiplagiat.ro>, <http://www.detectareplagiat.ro>. După o perioadă de adaptare, citarea corectă va deveni o obișnuință.

2. Să nu copieze o frază sau un alineat, dacă nu are intenția de a-l folosi drept citat.

3. Înainte de a prezenta articolul, să se asigure că a pus ghilimelele la toate citatele și să nu exagereze în folosirea acestora, deoarece **o lucrare compusă majoritar din citate nu va fi acceptată spre examinare, fiind considerată un plagiat.**

4. Să-și verifice operele, utilizând unul din programele de pe internet de detectare a plagiatului.

La prezentarea oricărui articol spre publicare în revista „Economica”, autorul (autorii) completează o Declarație (Anexa 3) prin care acesta (aceștia) confirmă originalitatea lucrării.

Redacția își rezervă dreptul de a utiliza toate metodele legale pentru detectarea textelor plagiuate, inclusiv testarea prin intermediul programului **software anti-plagiat: www.sistemantiplagiat.ro** și doar autorii care vor respecta cu strictețe Normele obligatorii și toate prevederile expuse în pachetul de documente elaborat de Echipa redacțională, publicat pe site-ul ASEM: **www.ase.md/revista-economica**, vor avea dreptul să apară cu publicații pe paginile revistei.

Bibliografie:

1. Dicționarul Explicativ al limbii române, București, 2016, „Univers Enciclopedic”.
2. Legea nr. 139 privind drepturile de autor și drepturile conexe, aprobată de Parlamentul RM la 02.07.2010, publicată în Monitorul Oficial nr. 191-193, art. nr.191-193 și modificată LP 212 din 29.07.2016 [2], MO 306-313/16.09.2016, art.665.

©Document elaborat de către Echipa redacțională a revistei „Economica”

Redactor șef-adjunct

Valentina Namolovan

09.01.2022